

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΘΕΩΡΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ
ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Χίλια χρόνια Ελληνορωσικές σχέσεις:

Ιστορία και πολιτισμός

Π Ρ Ο Γ Ρ Α Μ Μ Α

Αθήνα, 13-14 Ιανουαρίου 2017

Επιστημονική Επιτροπή

Δημοσθένης Δασκαλάκης, Καθηγητής ΕΚΠΑ

Χαράλαμπος Μπαμπούνης, Καθηγητής ΕΚΠΑ

Αθανασία Γλυκοφρύδη-Λεοντσίνη, Ομότιμη Καθηγήτρια ΕΚΠΑ

Άννα Ταμπάκη, Καθηγήτρια ΕΚΠΑ

Παναγιώτης Γιαννόπουλος, Ομότιμος Καθηγητής Université de Louvain

Οργανωτική Επιτροπή

Χαράλαμπος Μπαμπούνης, Καθηγητής ΕΚΠΑ

Γεώργιος Λεοντσίνης, Ομότιμος Καθηγητής ΕΚΠΑ

Δημήτριος Σακκής, Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Ρέα Κακάμπουρα, Επίκ. Καθηγήτρια ΕΚΠΑ

Παναγιώτης Νταβαρίνος, Σχολικός Σύμβουλος

Σπύρος Τουλιάτος, Οργανωτικός Γραμματέας ΠΕΦ

Παρασκευή 13 Ιανουαρίου 2017

ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΚΤΗΡΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Αμφιθέατρο «Αλκης Αργυριάδης»

1^η Συνεδρία

10.00 – 11.00: Χαιρετισμοί – προσφωνήσεις

11.10–11.30: **Andrius Bielskis**, «Dostoevsky’s Ethical Views and Aristotelian Virtue Ethics».

11.30–11.50: **Παναγιώτης Γιαννόπουλος**, «Οι πρώτες βυζαντινορωσικές επαφές».

11.50–12.10: **Γλυκοφρύδη–Λεοντίνη Αθανασία**, «Η παρουσία του Ευγένιου Βούλγαρη στη Ρωσία επί Αικατερίνης Β΄».

12.10–12.30: **Κωνσταντίνος Δ. Μαλαφάντης**, «Από τις πηγές της ρωσικής Ορθοδοξίας: Η «μετακένωσις» της Ορθοδόξου Διδασκαλίας του Μητροπολίτου Μόσχας Πλάτωνος από τον Αδαμάντιο Κοραή (1782)».

12.30–12.50: **Απόστολος Παπαϊωάννου**, «Από την εξέγερση του Δασκαλογιάννη (1770) στην αυτοκρατορική Ρωσία του 19^{ου} αιώνα και από τα έντυπα (1670) του Γλυκύ ως την επανάσταση των βιβλίων και της παιδείας (1905) των Ζωσιμάδων».

12.50–13.10: **Εμμανουήλ Περσελής**, «Η σχολική θρησκευτική αγωγή στο σύγχρονο ρωσικό εκπαιδευτικό σύστημα. Ομοιότητες και διαφορές σε σύγκριση με την ελληνική σχολική θρησκευτική αγωγή».

13.30 – 14.00: **Συζήτηση**

Παρασκευή 13 Ιανουαρίου 2017

2^η Συνεδρία

16.00 – 16.20: **Στέλιος Μουζάκης**, «Ρωσική εκκλησιαστική μικροτεχνία (17^{ος}-19^{ος} αι.) στα νησιά του Αιγαίου. Τεχνική, εικονογραφία, συμβολισμοί».

16.20 – 16.40: **Ιλιάνα Ζάρρα**, «Η συμβολή της βυζαντινής ‘αισθητικής’ στην διαμόρφωση της ρωσικής αφαίρεσης των αρχών του 20ού αιώνα: Η περίπτωση του Ρώσου πρωτοποριακού καλλιτέχνη Καζιμίρ Μαλέβιτς (1878-1936)».

16.40 – 17.00: **Μαρία Δημάκη-Ζώρα**, «Συγγραφείς και έργα του ρωσικού θεάτρου με τη ματιά του Νίκου Καζαντζάκη».

17.00 – 17.20: **Ελένη Κουρμαντζή**, «Γιαννιώτες έμποροι στη Ρωσία (17^{ος} - αρχές 19^{ου} αι.)».

17.20 – 17.40: **Κωνσταντίνος Φωτιάδης**, «Το Πανελλήνιο Συνέδριο των Ελλήνων της Ρωσίας στο Ταϊγάνιο της Ρωσίας (29/6/1917 – 19/7/1917)».

17.40 – 18.00: **Συζήτηση**

18.00 – 18.30: **Διάλειμμα**

3^η Συνεδρία

18.30 – 18.50: **Νίκος Κουρκουμέλης**, «Οι ρωσικές προκηρύξεις προς τους Επτανησίους. Κείμενα πολιτικής διαπαιδαγώγησης ή προπαγάνδας;»

18.50 – 19.10: **Γεώργιος Λεοντσίνης**, «Το φιλελεύθερο όραμα του ναυάρχου Fyodor Fyodorovich Ushakov για τους Ιόνιους την περίοδο της Ρωσοτουρκικής Διοίκησης των νησιών»

19.10 – 19.30: **Μαίρη Πλέσσα**, «Η ανταπόκριση της αγιοποίησης του Ναυάρχου Fyodor Fyodorovich Ushakov στη σύγχρονη Ζάκυνθο».

19.30 – 19.50: **Χριστίνα Κολοβού**, «Το έργο ‘Κόποι και διατριβή’ [1593-1598 περίπου] του Ελασσόνος Αρσενίου του μετέπειτα αρχιεπισκόπου Σουζδελίου».

19.50 – 20.10: **Χρήστος Καρδαράς**, «Η ειρηνική κάθοδος των Ρώσων στο Άγιον Όρος στο β' μισό του 19^{ου} αι.».

20.10 – 20.30: **Αλέξανδρος Δάγκας – Σταύρος Καμαρούδης**, «Το πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως και το πατριαρχείο Μόσχας, 1947-1985».

20.30 – 20.50: **Συζήτηση**

Σάββατο 14 Ιανουαρίου 2017

ΜΑΡΑΣΛΕΙΟ ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

4^η Συνεδρία

09.10 – 09.30: **Καλυψώ Μιχαλακάκη**, «Η Ρωσία και οι ελληνορωσικές σχέσεις στα βιβλία Ε' και Στ' τάξης του ελληνικού Δημοτικού Σχολείου».

09.30 – 09.50: **Δημήτριος Κατσουλάκος**, «Εικόνα των Ρώσων στα βιβλία Ιστορίας της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης».

09.50 – 10.10: **Μαργαρίτα Δημητριάδου**, «Ρώσοι εθελοντές στην ελληνική Επανάσταση του 1821 – ελληνική Λεγεώνα της Κριμαίας 1853».

10.10 – 10.30: **Χρήστος Δεληγιάννης**, «Η ελληνική πρεσβεία στην Πετρούπολη και η διαμόρφωση των ελληνορωσικών σχέσεων την περίοδο 1853-1854».

10.30 – 10.50: **Αικατερίνη Γαλώνη**, Ρώσοι μαθητές στο Εκκλησιαστικό Λύκειο Κιλκίς (1995-2010).

10.50 – 11.10: **Νικόλαος Αναστασόπουλος**, «Η Ελληνική εκστρατεία στην «Μεσημβρινή Ρωσία το 1919 και η αντιμετώπιση του τύπου».

11.10 – 11.30: **Συζήτηση**

11.30 – 11.50: **Διάλειμμα**

5^η Συνεδρία

11.50 – 12.10: **Σπύρος Τουλιάτος**, «Οι ιδιαίτερες σχέσεις Βυζαντινών και Ρώσων κατά τον 10^ο αιώνα».

12.10 – 12.30: **Κωνσταντίνος Πέτσιος**, «Οι θεωρητικές συνιστώσες του φιλοσοφικού έργου των αδελφών Λειχούδη».

12.30 – 12.50: **Δημήτριος Καραμπερόπουλος**, «Ρήγας Βελεστινλής και Ρωσική πολιτική στα Βαλκάνια»

12.50 – 13.10: **Ζήσης Φωτάκης**, «Οι Ελληνορωσικές κατά θάλασσα από τα Ορλωφικά έως και την Πτώση του Τείχους του Βερολίνου».

13.10 – 13.30: **Παναγιώτης Νταβαρίνος**, «Η φιλελεύθερη πολιτική του Ιωάννη Καποδίστρια ως υπουργού των Εξωτερικών της Ρωσίας (1815-1827)».

13.30 – 13.50: **Ανδρέας Κούκος**, «Οι σχέσεις που θα πρέπει να εδραιωθούν μεταξύ Ρωσίας και νεοϊδρυθέντος Ελληνικού Κράτους: Υπόμνημα του Υπουργείου Εξωτερικών της Ρωσίας- Ιανουάριος 1830».

13.50 – 14.10: **Συζήτηση**

Σάββατο 14 Ιανουαρίου 2017

6^η Συνεδρία

16.00 – 16.20: **Μαρία Μωραΐτη-Σαμίου**, «Η βιοματική εμπειρία μίας υπαλλήλου ελληνικού προξενείου στην Ρωσία – ένα οδοιπορικό».

16.20 – 16.40: **Γεώργιος Μητρόπουλος**, Ο Παναγιώτης Μπενάκης και οι Ρώσοι (1766-1774).

16.40 – 17.00: **Χαράλαμπος Μπαμπούνης**, «Κόσμος. Η πρώτη ελληνική εν Ρωσία εφημερίς» [1908].

17.00 – 17.20: **Θανάσης Χρήστου**, «Οι επιστημονικές και πολιτισμικές σχέσεις του Πέτρου Σωκρ. Κόκκαλη (1896-1962) με τη Σοβιετική Ένωση στα κρίσιμα χρόνια της πολιτικής υπερορίας του (1949-1962)».

17.20 – 17.40: **Δημήτριος Κομηνός**, «Οι ελληνοσοβιετικές σχέσεις κατά την περίοδο 1981 -1989 μέσα από τα πρακτικά της βουλής».

17.40 – 18.00: **Εμμανουήλ Λασκαρίδης**, «Ομοιότητες και διαφορές στο Οικογενειακό Δίκαιο της Ρωσίας και της Ελλάδας. Σύγχρονα ζητήματα βιοηθικής αναφορικά με την υιοθεσία και την τεχνητή γονιμοποίηση στις χώρες αυτές».

Συμπεράσματα Συνεδρίου